

Kochani! Przedemczyłem doniesienia o nim z jęstosni Kapitanem 1
prow o pnyjsiej mysl pominiowan i o wybaweniz, ze Was wiezi
pomocnikiem jego obdaniatem.

24957-

Priznajesz tam bardzo na garści wiadomosci i wskazywac ktoremi
mi w liniz przez Gregorowka pnyjali. Poniewaz Gregorowka
pnyjchat wioraz dopiero niz jutem w staniu tam szczegolow
i solidniz na pnywane kwartiz odpowiadzie. Potarami niz jednok
dai tam dno pny ogolnych mysliz wyjasnien, a nastepnie ~~ogol~~
w nastepnym tygodniu przez kuziera mysliz mysliz i was
dniemz moich obecniz opiniz.

Polityke wyzsziz Kredta rozumiatem bardzo dolny w ogolnych mysliz
ktore niz amuz byty jednok interesowane w ten spust jak by to
czynisz w mym liniz przez mysliz kompetentny ofiz - ale i to
takiz czynisz rozumem.

Co niz tycaz stowisku Rumuniz do wojny z Rosziz i do tej ostatniej
wojny to obecnie moze tam tyly subkomunikowac.

1. Jagole - Rumuniz w tej chwili tanyziz niz z Entente o Bessarabiz, licza
na nany poparciz - za Bessarabiz i pnywiz w myslizowaniu spraw fi-
nanowych gotowi do wzrobniz akcij pnywiz bolniewikom z nany

2.
5 inni kaset humanitarnykh i v celi razumieniya volii moskvi
vytrajzi na Dzhordz. Vstroj v kraju rancij prapirtyenny, drug
krajotz finansov, jeden frank francuzki - jizc lei (sumiast 1-90), bank
staba organizacija vennytna kraju, a nice administraciji, kulci i
5 anniji praprovadzona demobilizacija z povoda naset prapnykh
fermentov - a nice annija velicna, Ostatis dopriv co nichta
kannpanija v parlamentnij i prapij prapiv otomnij kvarteng, kotoz valna
no jukoz ned v usdij.

7 innij strany v rubnyh enyto vojnovym - linija strategična Dnistru
kandz doha do obrony i ston dnoo ni ot dnyca, nice Rumunij tricedu
ie vayo stanoviska liemego ni ni bojs, lo im bolnarij nie ni
vohij. To otatis prap majanovni charakter politycki rumunickij, kotoz
na daleko v praputari ni nija vohicem niis vyttomnanyi spolnoj
mygdnyj kandz drug v kraju, v kotorym o vojny ni dnoo ni
mori.

To tie v otatecnij kankluciji mygdaj ni ni ie Rumunija her mygdaj
na vstroj otaku prapavnicnoj kankpaniji v obrony vankkard
praprovadit by nie moyta, dnyca pod vankkicem prescytovanis
zij opave, Bessivaliji i finansovij prapovy, gdje vtedy volyta by

nie ma maksimum wybitku. Ale i wtedy potrzebny by był Rumuński
zabezpieczenie jej przez Entantę, drogi, choćby dyplomatyczny wpływ, a
cały tytuł to jest granic: budygubickiej, serbskiej i węgierskiej.

W każdym jednak razie myślę że dla Rumuńskiej jest poprawa
chwilę Rumuński ze staniem licemysa i staniem do bolniewicko
chwilę dłużej ich przez ich armię migrację jakkolwiek nie
armii orenonij.

Co do wpłynięcia i Rumuński przekonania o charakterze decydującym
woli Polski na wchodnie, to nie sądzę, że rumuński nie to
staram, ale potrzebna dla osiągnięcia tego celu rumuński polityka
polskiej i Paryżu i propagandy tutaj, które dotychczas Skryba
jako metody bolniewickie wchodnie polityka ze waga archaizacji
stwierdza wpływem naprzeciw, rumuński i radcy Skryba
wzrost.

Ad polityka i Paryżu: o odpowiednich obliczeniach przez podanie
rumuński woli Rumuński i sprawy Bessarabji trwały im spore pra-
kowanie ze to staniem przy rumuński pomocy je otrzymanie na kongresie
i że osiągnięcie ich granic wchodnie będzie miało cechy twarzą
wzrost i staniem do bolniewickiej Przej i wielkiej inicy

tylko przy kooperacji obu państw, kooperacji której bieżąca walidacja⁴
jest jako podstawa do przyjęcia politycznego pryncypium dla ~~pa~~
państwa, ale wspaniałym celem myśli, krystalizacji.

Ważną akcją dyplomatyczną tutaj jest ten programem ogólnym
na naszymi i radami ukraińskimi i którym pierwszym warunkiem
~~zobowiązaniem~~ jest go nie przenieść licytowaniem się wobec Ukrainy,
nie mającej i tej chwili żadnej pryncypialnej polityki. Baha-
rentinizm, a drugim propagandą bez której nawet polityczny
umówiony nigdy nie będzie, nie bode, czy Polska ma być pryncypialnie
6 milionowym czy też trzema milionami.

Przy tym samym jednak ogólnym wzajemnym dla Tansary - nie uchodzi
na to by Przymierze przychodziło do Polski i sprawiłoby wprowadzić
bo oni idąc na naszymi negocjacji politycznymi może przynieść
do nas wtedy gdy bode tyle wariacji ~~co przy deklaracji wojny~~
po stronie Ententy w 1916 roku.

Tyle i odpowiedź na Tam bit rozmów.

Pratem chciatam Tam podać pełną informację o stanowisku Przymierza
do Tansary, gdyż jest to i myślenie z ogólnym wytworzeniem i pratem
miej Tansary interesować.

Zasadniczo stany gabinetu rumuński jako strony przeważają z
kierowniczymi jest anty-węgierski - w tym też dłużej niż
przyjęty prezydent ministrów G. Popstodovat się do zmiany d'affaires
Maurycyjskiego wzięcia aluzji do tego, że Polska jest rządzona filo-
węgiersko. Ponadto osoba której nie chce umiarkować, ale niepotrzebnie
kompetentny, zapewniamy mi, że jego stanowienie zawodzi z Tęgrami
innymi wojdów, które mi być oznaczają po administracji z listami
dyplomatycznymi skierowanymi przez Rumuni. Zapewniamy mi o przeważaniu
woni tego faktu personalnie, ale jednakże nie jestem wyobrazić sobie
o ile nie jest on tam przez nową placówką w Belgradzie lub
Budapeszcie już podany, gdyż wam komunistyczny talizman z M.S. 20 W.
Jeszcze jego stać na umiarkowanie o nowych próbach francuskiej bandy próżni
skierować do Tamaru, który był tu problemem w Bukharinie przez jego
lat.

Jest nim król de Saint-Aulaire, dyplomata. starym mięt mi daty
bardzo miły twarzysko. Tutaj był on wolembiennym problemem wam
Bratiam - myślić wzięcia opóźnienia wielkiego przyjęcia Rumunów,
zdaje mi się w negocjacji i jest mi być przyjęciem narodzi
władztwa którego przebieg, ale właściwie jest również i przyjęcia

Tatwa do pierwszej grupy politycznej, na co podważają się również
i odprawy drugie dwulecie uwagi. Jeżeli Tam nie mamy już wątpliwości
który nam opowiadać i nam przegnalnego obliczu domowego na 28-
go wieści przez Monarchię to go podważają gdzie należy dla niego
go i celu wolności St. Anlaire uni przynajmniej, to jest i pierwszą
pracy kulturalnej i Ecole des Sciences Politiques na temat Polonii.
i jej wykładem jak sama Monarchia przynajmniej przed wojną
Anlaire, ale to ostatnie mimo ignoracji.
Srebrny wieść Moni St. Anlaire

Bukarent 28 stycznia 1919 r.

WYDZIAŁ WODNIWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 24957 dnia 11/1 1920 r.
2 kłopoty załącz. Wydział.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

2495/T5

Kochani. Przedewszystkiem dowiedziawszy się że jesteście kapitanem proszę o przyjęcie mych powińszowań i o wybaczenie, że Was wciąż porucz-
nikiem jeno obdarzałem.

Dziękuję Wam bardzo za garść wiadomości i wskazówek, które się mi w liście przez Grzegorzycyka przysłali. Ponieważ Grzegorzycyk przyjechał wczoraj dopiero, nie jestem w stanie Wam szczegółowo i solidnie na poruszone kwestje odpowiedzieć. Postaram się denak dać Wam dziś parę ogólnych zupełnie wyjaśnień, a następnie w następnym tygodniu przez kurjera wysłać uzupełnienie i uzasadnienie moich obecnych opinji.

Politykę rosyjską Komendanta rozumiąłem bardzo dobrze w ogólnych ry-
sach, które mienniej były interpretowane w ten sposób, jak Wy to czynicie w swym liście, przez wszystkie kompetentne sfery - ale i to także oczywiście rozumiem.

Co się tyczy stosunku Rumunji do wojny z Rosją i do tej ostatniej wogóle, to obecnie mogę Wam tyle zakomunikować:

1/Wogóle Rumuni w tej chwili targują się z Entente'ą o Bessarabję, liczą na nasze poparcie - za Bessarabję i pomoc w uregulowaniu spraw finansowych gotowi są do wspólnej akcji przeciw bolszewikom z nami w imię hasła humanitarnych i w celu zapewnienia sobie mocnej sytuacji na Wschodzie. Nastrój w kraju raczej pacyfistyczny, duże kłopoty finansowe, jeden frank francuski 5 lei, zamiast jednego, bardzo słaba organizacja wewnętrzna kraju, a więc administracja, koleje i t.d.

W armji przeprowadzana demobilizacja z powodu pewnych nawet fermentów a więc armja nieliczna. Ostatnio dopiero co ucichła kampanja w parlamencie i prasie przeciw głównej Kwaterze, którą zwalczano jako rząd w rządzie.

Z innej strony w zakresie czysto wojskowym - linja strategiczna Dnie-
stru bardzo dobra do obrony i stosunkowo niedługa, więc Rumuni twierdzą, że swego stanowiska *biemes* się nie boją, bo im bolszewicy nic nie zrobią. To ostatnie przy niejasności charakteru polityki rumuńskiej która zadaleko w przyszłość nie sięga wrokiem może wytłómaczyć spokój względnie bardzo duży w kraju, w którym o wojnie dużo się nie mówi. To też w ostatecznej konkluzji wydaje mi się, że Rumunja bez względu na nastroje sztabu poważniejszej kampanji w obecnych warunkach przeprowadzić by nie mogła, chyba pod warunkiem podekscytowania jej w sprawie Bessarabji i finansowej pomocy, gdyż wtedy zdobyła by się na maksimum wysiłku. Ale i wtedy potrzebna by było Rumunji zabezpieczenia jej przez Entente, drogą choćby dyplomatycznych wpływów całych

tyłów t.j. granic:bułgarskiej,serbskiej i węgierskiej.W każdym jednak razie myślę, że dla nas koniecznością jest wyprowadzenie Rumunji ze stanu biernego w stosunku do bolszewików, chociażby dlatego, żeby przez ich armję związać jakąkolwiek część czerwonej armji.

Co do wpajania w Rumunów przekonania o charakterze decydującym roli Polski na Wschodzie, to rzecz oczywista, że zawsze czynić się to staram ale potrzeba dla osiągnięcia tego celu zręcznej polityki polskiej w Paryżu, i propagandy tutaj, którą dotychczas Skrzyński, jako metodę bolszewicką, robienia polityki, ze swego arcyhrabiowskiego stanowiska wykpiwał, naprzekór mym i radcy Morawskiego przedstawieniom.

Od polityk w Paryżu: w odpowiednich okolicznościach przez podanie z ręczną ręką Rumunom w sprawie Bessarabji, trzeba by im wpoić przekonanie że głównie przy naszej pomocy ją otrzymają na kongrasie i że oczywiście ich granica wschodnia będzie miała cecha trwałości zarówno w stosunku do bolszewickiej Rosji, jak i wszelkiej innej, tylko przy kooperacji obu państw, kooperacji, której linje należałoby już jako podstawy do przyszłego politycznego przymierza dziś powoli ale wyraźnie coraz szybciej krystalizować.

Nasza akcja dyplomatyczna tutaj poza tym programem ogólnym ma szczególne zadanie ukraińskie, w którym pierwszym warunkiem jest zabezpieczenie się przeciw licytowaniu się wobec Ukrainy nie mającej w tej chwili żadnej prawie koty na giełdzie Bukareszteńskiej, a drugim propaganda bez której nawet politycy rumunscy nigdy wiedzieć nie będą czy Polska ma być państwem 6 milionowem czy też trochę większym.

Przytym jeszcze jedna ogólna uwaga dla Warszawy - nie czekajcie na to by Rumuni przychodzili do Polski w sprawach wschodnich bo oni idąc za swymi zwyczajami politycznymi mogą przyjść do nas wtedy gdy będą tyle warci przez swe położenie polityczne co przy deklaracji wojny po stronie Ententy w roku 1914.

Pozatem chciałem Wam podać parę informacji o stosunku Rumunji do Węgrów, gdyż jest to w związku z ogólną sytuacją i pozatem może Was interesować. Zasadniczo obecny gabinet rumuński jako złożony przeważnie z Siedmiogrodzyców jest antywęgierski - w tym też duchu zastępujący prezydenta ministrów p. Popxodezwał się do charge d'affaires Morawskiego, robiąc aluzję do tego, że Polska jest za nadto filowęgierską. Ponadto osoba, której nie chcę wymieniać, ale zupełnie kompetentna, zapewniła mi, że Jugosłowianie ~~zawarli~~ zawarli z Węgrami umowę wojskową, która może być oczywiście po odwinieciu z bibułki dyplomatycznej skierowana przeciw

Rumunji. Zapewniano mnie o prawdziwości tego faktu parokrotnie, ale postaram się jeszcze wydestakować tekst o ile nie jest on Wam przez nasze placówki w Belgradzie lub Budapeszcie już podany, gdyż nam komunikują takie rzeczy z M.S.Z. w Warszawie. Jeszcze parę słów na zakończenie o nowym pośle francuskim do Warszawy, który był tu posłem w Bukareszcie przez parę lat. Jest nim hr. de Saint-Aulaire, dyplomata starej zupełnie daty, bardzo miły towarzysko. Tutaj był on zwolennikiem proklamowanym Bratianu i wyrobił sobie opinię wielkiego przyjaciela rumunów, zdaje mi się ~~że~~ w rzeczywistości, że potrafi być przyjacielem narodu, wśród którego przebywa, ale możliwe jest również, że przylega łatwo do pewnej grupy politycznej, na co postacie się zwrócić w odpowiedniej chwili uwagę. Jeżeli Wam nieznany jest zegó� który ~~W~~ nam opowiadał w czasie pożegnialnego obiadu na jego cześć przez Morawskiego, to go podajcie gdzie należy dla użycia go w celu zrobienia Saint-Aulair'owi przyjemności, to jest że pisał prace konkursową w Ecole des Sciehces politiques na temat Polski i jej upadku ~~złaxta~~, jak sam skromnie przyznaje pod wpływem Sorela, ale to ostatnie można ignorować.

J. Kempel

261